

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio II. An Chrysopœia habenda ex numero artium ingenuarum, an
mechanicis annumeranda?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

dignitate positos, & Deum timentes; qui de se ipsis idem profitentur. Quos mentiri, vel imposturis, aut præstigij, aut dæmoniacis artibus vti, nunquam in animum meum possum inducere: & sint iniurijs viris honestissimis, qui queat id suspicari. Ad 2. dico. Pot. loqui de gregalibus, siue fece illa Chemicorum, qui lucrum captant, & auditate pecuniae in præceps ruunt: non de ijs qui honestam inde rerum naturæ cognitionem dumtaxat petunt. Nec verum est, nullos nisi mendicos vel pauperes huic studio incumbere; quod Principes viri multi non fugiunt, nec etiam paupertas omnis a testimonio arcit: sed tantum; quam vilitas aut vitirositas vitæ dehonestat. Phocion pauper erat: plus illi tam inuirato, quam iurato Paridi credid. Item Testimonium in propria cœnâ reiicitur, sed hic testimonium dixerunt scriptores, qui non erant Alchimisti, accepserant illi quidem hoc ab Alchimistis. sed alchimici dicta sua, factis probarant. Nec sane domesticum testimonium, vt nec alia alias inuidonea, reiiciuntur, quando aliunde testimonia habere non queunt. Et quæso, unde hic initium historiæ haberit potuit, nisi ex ipsorum artificiū dictis & relatione? Ad 3. posse aliquando esse tales, & fuisse: hinc tamen non sequi, nullas non fuisse tales. Ad 4. multos hanc artem verbis scriptisque prodidisse, & hodie eam tenere & alios docere, si qui contingent in praxi errores, nihil mirum: quia facile peccatur in ijs, quæ ab ignis operatione dependent. Nec vilia artificis est, in ijs, quæ ab aeternitate extrinseci agentis naturalis pendent, securum semper effectu spondere. Nec vila quoque ars alia, in qua quis mente sana perfectionis ultimum apicem se consecutum asseueret. semper aliquid discendum superest: neque

A | hoc huic arti peculiare, quod opponitur.

QVÆSTIO II.

An Chrysopœia habenda ex numero artium ingenuarum, an mechanica annumeranda?

B | **A**cilis est decisio, nihil in ea mechanicum esse præter ipsam operationem, & ignorantiam illam applicationem: Theoricam vero siue speculationem artis ipsius physiologia, in remotissimis latenter latentem, aquæ ingeniam, aquæ scientificam esse natura sua, quæ sit physica: cuius est portio non ignobilis: aut medicina, cui subservit & ancillatur: eoque nomine acromaticis & epopticis disciplinis annumerandum. Si vero consideres ipsos Alchimistas, quidam illorum meri sunt mechanici, & flatu rarij, ac ciniflones: quidam vero philosophorum nomen honestum in primis ac laudabile, iure suo sibi vendicant. Etsi enim omnis Alchimista ingenio simul ac manu, vertatur: tamen id omni mechanico artifici communit est, & manus præcipuum operis partem in illis vindicat: qui, principia causasque artis ignorantes, nec certum in rebus præparandis versus, iuxta præcepta congrua & scientifica adhibentes, tempus & carbones ablumunt; fuliginosi itaque & mere mechanici dicendi sunt. Sed qui in oleis, & aquis, & gummis, & auro extrahendo, caulas & præcepta artis norunt: quibus freti effectum sibi pollicentur: si, etsi manum ingenio, & operationem speculationi adiungant: non mechanici, sed philosophi dicendi: operatione enim illa, & manuum auxiliu, accidentaria sunt scientie: vt in medico, & chirurgo satis est manifestum.

C |

D |

E |